

Helsingin Seudun Lintutieteellinen Yhdistys Tringa r.y.
Suojelusihteeri Aili Jukarainen
Annankatu 29 A 16
00100 Helsinki
suojelusihteeri@tringa.fi

Helsingin luonnonsuojeluyhdistys ry -
Helsingfors naturskyddsförening rf
Kotkankatu 9
00510 Helsinki
helsy@sll.fi

Vastaanottaja:

Kaupunkisuunnitteluvirasto
Kirjaamo
PL 2100
00099 Helsingin kaupunki
kaupunkisuunnittelu@hel.fi

Asia: Mieli-pide Viikinrannan asemakaavan muutoksen osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta

Mielipiteen jättävät BirdLife Suomen jäsenyhdistys Helsingin Seudun Lintutieteellinen Yhdistys — Helsingforstraktens Ornitologiska Förening Tringa r.y. (rek.nro 116.353, 2104 jäsentä vuoden 2011 alussa), sekä Suomen luonnonsuojeluliiton Uudenmaan ympäristönsuojelupiirin sekä Natur och Miljö:n jäsenyhdistys Helsingin luonnonsuojeluyhdistys ry.

Tringa r.y:n tarkoituksena on edistää ja kehittää lintuharrastusta, lintujen- ja luonnonsuojelua sekä toimia alueensa lintuharrastajien ja tutkijoiden yhdyssiteenä. Yhdistyksen toiminta-alue on Helsinki ja sen ympäristö.

Helsingin luonnonsuojeluyhdistyksen tarkoituksena on edistää luonnon- ja ympäristönsuojelua toimialueellaan Helsingissä ja Helsingin omistamilla alueilla.

Yhdistyksemme ovat tutustuneet Viikinrannan asemakaavan muutoksen osallistumis- ja arviointisuunnitelmaan ja lausuvat siitä mielipiteenään seuraavaa.

Alueen kehittämistavoitteet

Tringa ja Helsy esittävät kaavan uusiksi kehittämistavoitteiksi rakentamisen ohjaamisen ohella Natura-alueen linnuston ja luonnon monipuolisuuden turvaamisen sekä mahdollisuudet luonnon virkistyskäytön parantamiseen. Kaavoitus on erinomainen väline selvittää ne paikat, joihin sijoitetaan linnustoa vaarantamatta uusia lintutorneja, havaintolavoja, piilokojuja sekä muuta virkistyskäytön kannalta tarpeellista varustusta. Tulisi myös selvittää, voisiko pahasti rehevöitynyttä Viikin puhdistamonojaa kunnostaa ja muuttaa luonnollisemmaksi kosteikkoalueeksi, mikä hyödyttäisi alueen linnustoa.

Linnustosta

Itse kaavoitettavalla alueella (osa-alueiden 1 ja 2 saumassa sijaitsevassa luonnontilaisessa leppäviidakossa) pesivät mustapääkerttu, lehtokerttu, satakieli, rautiainen sekä punakylkirastas ja usein pikkutikka. Lisäksi se on tärkeä ruokailupaikka uhanalaiselle valkoselkätikalle, joka on pesinyt Vanhankaupunginlahden Natura-alueella. Tämä metsikkö on tarpeen säilyttää luonnontilassa samoin kuin muut Viikin luonnonsuojelualueen rajan ulkopuoliset tervaleppäkorvet. Kaava-alueen läheisyydessä pesiviä lintulajeja ovat ruokosirkkalintu, luhtakana ja useat kerttuslajit, joiden lisääntymisen kannalta kaikenlaista melua aiheuttavaa toimintaa ruovikon läheisyydessä koko kaava-alueella on vältettävä.

Natura-arvioinnin tarpeesta

Kun kaava-alue rajoittuu ”Vanhankaupunginlahden lintuvesi” -Natura-alueeseen, voidaan olettaa kaavalla olevan vaikutuksia luonnonsuojelualueen koskemattomuuteen ja näin ollen kaavasta on tehtävä luontodirektiivin perusteella Natura-arviointi. Vain huolellinen Natura-arviointi mahdollistaa sen, että kaava voidaan viime kädessä hyväksyä: *”Kaikki suunnitelmat tai hankkeet, jotka eivät liity suoranaisesti alueen käyttöön tai ole sen kannalta tarpeellisia, mutta saattavat vaikuttaa tähän alueeseen merkittävästi joko erikseen tai yhdessä muiden suunnitelmien tai hankkeiden kanssa, on arvioitava asianmukaisesti sen kannalta, miten ne vaikuttavat alueen suojelutavoitteisiin. Alueelle aiheutuvien vaikutusten arvioinnista tehtyjen johtopäätösten perusteella ja jollei 4 kohdan säännöksistä muuta johdu, toimivaltaiset kansalliset viranomaiset antavat hyväksyntänsä tälle suunnitelmalle tai hankkeelle vasta varmistuttuaan siitä, että suunnitelma tai hanke ei vaikuta kyseisen alueen koskemattomuuteen, ja kuultuaan tarvittaessa kansalaisia.”* (Luontodirektiivi 6. art 3. kohta) (92/42/ETY).

Suomi ei tähän mennessä ole soveltanut luontodirektiivin edellyttämää Natura-arviota kaikilta osin oikein. Tällaisessa paikassa Natura-arvion pitää sisältää useita vaihtoehtoja, joiden vaikutuksia on mahdollisuus arvioida alueen suojelutavoitteisiin nähden. Mukaan on otettava myös 0-vaihe, joka ei juurikaan lisää rakennusoikeuden määrää. Haluamme korostaa, että Natura-alueen koskemattomuus ei saa vaarantua.

Puskurivyöhyke

Rakentamisen ohjaamisessa olisi otettava huomioon, että kaava-alue rajoittuu luonnonsuojelu- ja Natura-alueeseen ilman suojavyöhykettä. Puskurivyöhyke on välttämätöntä muodostaa tässä yhteydessä korttelialueen (osa-alueet 1 ja 2) reunaan varjelemaan alueen koskemattomuutta. Ilman suojavyöhykettä ulottuu uuden rakentamisen aiheuttama häiriövaikutus suojelualueelle ja tuhoaa alueen arvot.

Alueen rajaa pitkin kulkeva ojavalli ja koivukujanne on osoittanut maahamme levittäytymässä olevan pussitiaisen tärkeäksi elinympäristöksi.

Kaavaratkaisulla olisi turvattava tämän habitaatin säilyminen häiriöttömänä. Käsityksemme mukaan puhdistamon rakentamisen johdosta jouduttiin aikanaan pienentämään luonnonsuojelualuetta. Nyt aluetta kaavoitettaessa ja puhdistamon poistuessa olisi tutkittava mahdollisuus ennallistaa kyseessä oleva alue linnuston kannalta mahdollisimman monipuoliseksi.

Helsingissä tammikuun 17. päivänä 2011
Helsingin Seudun Lintutieteellinen Yhdistys Tringa r.y.

Seppo Vuolanto
puheenjohtaja

Helsingin luonnonsuojeluyhdistys ry

Sirkku Manninen
puheenjohtaja

Markus Seppälä
sihteeri

Lähteet:

Neuvoston direktiivi (92/43/ETY) annettu 21. päivänä toukokuuta 1992, luontotyyppien sekä luonnonvaraisen eläimistön ja kasviston suojelusta.